

Vydáno dne 29. prosince 2004

O b s a h :

ČÁST NORMATIVNÍ

10. Opatření České národní banky č. 8 ze dne 15. prosince 2004, kterým se stanoví metodika k sestavování výkazů předkládaných České národní bance bankami a pobočkami zahraničních bank

Třídící znak							
1	1	0	0	4	4	1	0

OPATŘENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY
Č. 8 ZE DNE 15. PROSINCE 2004,

**KTERÝM SE STANOVÍ METODIKA K SESTAVOVÁNÍ VÝKAZŮ
PŘEDKLÁDANÝCH ČESKÉ NÁRODNÍ BANCE BANKAMI
A POBOČKAMI ZAHRANIČNÍCH BANK**

Česká národní banka podle § 41 odst. 3 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, stanoví:

§ 1

(1) Banky¹⁾ a pobočky zahraničních bank²⁾ (dále jen "banka") sestavují výkazy s přiřazenými datovými soubory stanovené opatřením České národní banky³⁾ (dále jen "předkládané výkazy") podle metodiky pro sestavování výkazů využívající metodických nástrojů metainformačního systému (dále jen "nástroje metainformačního systému").

(2) Tímto opatřením se pro metodiku sestavování předkládaných výkazů stanoví:

- a) metodický popis datových souborů přiřazených k jednotlivým výkazům včetně metodického vymezení obsahu a parametrů vykazovaných údajů,
- b) kontrolní vazby mezi údaji v jednotlivých předkládaných výkazech a mezi údaji různých předkládaných výkazů (dále jen "kontrola"),
- c) nástroje metainformačního systému a jejich konkretizace použité pro popis datových souborů a kontrol,
- d) ostatní metodické podmínky pro sestavování a předkládání výkazů.

§ 2

(1) Při sestavování výkazů a vytváření příslušných datových souborů používají banky tyto nástroje metainformačního systému:

- a) informační prvky,
- b) parametry,
- c) číselníky a domény nad číselníky,
- d) datové typy a domény nad datovými typy,
- e) datové oblasti,
- f) datové soubory,
- g) jednovýkazové a mezivýkazové kontroly,
- h) kontroly časových řad.

---

1) § 1 odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

2) § 1 odst. 6 a § 5c odst. 1 zákona č. 21/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3) § 1 opatření České národní banky č. 7 ze dne 9. prosince 2004, kterým se stanoví předkládání výkazů bankami a pobočkami zahraničních bank České národní bance.

(2) Metodické popisy datových souborů pro předkládané výkazy s připojenými jednovýkazovými kontrolami, mezivýkazové kontroly a příslušná konkretizace ostatních

nástrojů metainformačního systému (dále jen "metodika") jsou stanoveny v příloze tohoto opatření.

(3) Součástí metodického popisu datového souboru je grafické znázornění struktury datového souboru se specifikací

- a) údajů vykazovaných bankou,
- b) údajů nevykazovaných bankou z důvodu sdílení údajů v rámci daného výkazu nebo několika výkazů, dopočítávání údajů Českou národní bankou nebo nesledování údajů v daném výkazu.

(4) Pro automatizaci přípravy předávacích datových souborů⁴⁾ použijí banky elektronický ekvivalent metodiky, který obdrží od České národní banky formou elektronické zprávy "Popis metainformací SÚD ČNB" odpovídající normě ČSN ISO 9735 Elektronická výměna dat pro správu, obchod a dopravu (EDIFACT).

§ 3

(1) Banky při předkládání výkazů odpovídají za soulad vykazovaných údajů s metodickým popisem příslušných datových souborů a za

- a) dodržení jednovýkazových kontrol stanovených pro jednotlivé výkazy a jim příslušné datové soubory,
- b) dodržení mezivýkazových kontrol stanovených pro skupiny vzájemně provázaných výkazů a datových souborů, popřípadě pro údaje daného výkazu sestaveného k různým termínům,
- c) soulad hodnot výkazů s předchozími údaji příslušné časové řady s výjimkou odůvodněných případů.

(2) Česká národní banka při převímce výkazů informační službou České národní banky ověřuje splnění formálních náležitostí datových souborů, dodržení stanovených formátů hodnot údajů a splnění kontrol druhu chyba, podezření na chybu nebo upozornění (část 1 přílohy tohoto opatření) a kontrol časových řad. Pokud jsou předložené výkazy správné a úplné, Česká národní banka prostřednictvím aplikace pro sběr dat potvrdí vykazujícímu subjektu jejich přijetí, jinak postupuje podle zvláštního právního předpisu⁵⁾. V případě odmítnutí nebo pozastaveného přijetí výkazu v důsledku nedodržení stanovených kontrol druhu chyba nebo podezření na chybu provede vykazující banka opravu nesprávných a neúplných výkazů a opravené výkazy ve stanovené lhůtě předloží České národní bance nebo potvrdí platnost dat výkazu s pozastaveným přijetím.

(3) Po přijetí výkazu informační službou České národní banky provádí Česká národní banka prověrku dodržení logických vazeb včetně podmínek uvedených v informativních kontrolách. V případě důvodné pochybnosti o správnosti nebo úplnosti hodnot údajů výkazu podle výsledku prověrky dodržení kontrol druhu upozornění a informativní (část 1

4) § 3 odst. 2 opatření České národní banky č. 7 ze dne 9. prosince 2004.

5) § 41 odst. 4 zákona č. 6/1993 Sb. o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů.

přílohy tohoto opatření) a dalších logických vazeb může Česká národní banka požádat banku o vysvětlení zjištěných nesrovnalostí, popřípadě o zaslání opravy⁵⁾.

(4) Pokud vykazující subjekt dodatečně zjistí, že údaje dříve přijatého výkazu nejsou správné, provede prostřednictvím aplikace pro sběr dat opravu dat tohoto výkazu a v případě potřeby i dat výkazů souvisejících a při zaslání opravených výkazů uvědomí o obsahu a velikosti oprav Českou národní banku.

§ 4

(1) Banky čerpají údaje potřebné pro sestavení předkládaných výkazů ze svých informačních systémů, zejména ze svého účetnictví, podle definic ukazatelů a jim přiřazených účtů, účtových skupin nebo účtových tříd uvedených v popisech příslušných informačních prvků. Při sestavování předkládaných výkazů dodržují přiměřeně k jejich povaze metodiku účetnictví a pravidla pro sestavování účetní závěrky stanovené zvláštními právními předpisy⁶⁾ a jde-li o banky, které jsou emitentem cenných papírů registrovaných na regulovaném trhu cenných papírů v členských státech Evropské unie, stanovené mezinárodními účetními standardy⁷⁾. V případech, které nejsou upraveny zvláštními právními předpisy, postupují banky podle mezinárodních účetních standardů⁷⁾, pokud není v metodickém popisu datového souboru v části 2 přílohy tohoto opatření stanoveno jinak.

(2) Pro zachycení vazby údajů výkazů na účetnictví jsou použity v popisech informačních prvků kódy účtových tříd, účtových skupin a syntetických účtů stanovené k tomuto účelu Českou národní bankou (část 9 přílohy tohoto opatření) v návaznosti na směrnou účtovou osnovu pro banky a některé finanční instituce⁸⁾.

(3) Banky zahrnují údaje za své pobočky v zahraničí do vykazovaných údajů za banku v České republice a v zahraničí⁹⁾ v souladu s příslušnými právními předpisy pro oblast účetnictví⁶⁾ a mezinárodními účetními standardy⁷⁾.

(4) Při sestavování výkazů za regulované konsolidační celky ve smyslu zvláštního právního předpisu¹⁰⁾ použijí banky plnou nebo poměrnou metodu konsolidace podle mezinárodních účetních standardů s uplatněním stejných účetních metod v rámci regulovaného konsolidačního celku. Údaje za regulované konsolidační celky vykazují banky v souladu s mezinárodními účetními standardy⁷⁾, pokud není v metodickém popisu datového souboru v části 2 přílohy tohoto opatření stanoveno jinak.

(5) Pro oceňování vykazovaných údajů se používají způsoby stanovené právními předpisy pro oblast účetnictví⁶⁾ a mezinárodními účetními standardy⁷⁾, pokud není v úplných popisech datových souborů stanoveno jinak. Pro oceňování úvěrů, vkladů a stanovených

---

6) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 501/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi, ve znění pozdějších předpisů.

7) Článek 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 ze dne 19. července 2002 o používání mezinárodních účetních standardů.

8) Vyhláška č. 501/2002 Sb..

9) § 2 odst. 2 písm. b) opatření České národní banky č. 7 ze dne 9. prosince 2004.

10) § 74 odst. 1 vyhlášky č. 333/2002 Sb., kterou se stanoví pravidla obezřetného podnikání ovládajících osob na konsolidovaném základě.

druhů cenných papírů ve výkazu Bil(ČNB)1-12, V(ČNB)25-04 a VT(ČNB)1-12 a ve výkazech řady VST a VUS používají banky statistickou nominální hodnotu podle číselníku BA0086 uvedeného v části 6 přílohy tohoto opatření.

(6) Přepočet údajů v cizích měnách na vykazované údaje v české měně provádějí banky podle zvláštního předpisu¹¹⁾ a sdělení Ministerstva financí České republiky a České národní banky¹²⁾ směnnými kursy devizového trhu. Banky použijí pro přepočet kursy devizového trhu vyhlášené Českou národní bankou pro den sestavení výkazu. Pro údaje v měnách, pro něž Česká národní banka nevyhlašuje kursy devizového trhu, použijí banky kursy kotované vykazující bankou ke dni sestavení výkazu, případně postupují podle zvláštního právního předpisu¹³⁾.

§ 5

(1) Při zařazování údajů pod rezidenty a nerezidenty pro účely sestavení předkládaných výkazů postupují banky podle tohoto odstavce a číselníku BA0036 uvedeného v části 6 přílohy tohoto opatření, pokud není v metodických popisech datových souborů v části 2 přílohy stanoveno jinak. Pod nerezidenty se zařazují zejména tyto finanční nástroje a jiná aktiva a pasiva:

- a) vklady a úvěry přijaté od nerezidentů a ostatní závazky vůči nerezidentům,
- b) vklady uložené u nerezidentů, úvěry poskytnuté nerezidentům a ostatní pohledávky za nerezidenty,
- c) cenné papíry emitované nerezidenty,
- d) bankovky a mince v cizí měně,
- e) zlato,
- f) hodnoty k inkasu od nerezidentů,
- g) budovy a pozemky vlastněné rezidenty v zahraničí,
- h) spotové a pevné termínové operace a opce uzavřené s nerezidenty,
- i) přísliby, akreditivy, záruky (včetně směnečných) a zástavy přijaté od nerezidentů nebo poskytnuté nerezidentům.

(2) Údaje o aktivech a pasivech, které se týkají poboček a jiných organizačních složek tuzemských bank v zahraničí, zařazují banky v předkládaných výkazech pod nerezidenty. Obdobně pobočky zahraničních bank v České republice vykazují pod nerezidenty závazky a pohledávky vůči centrálám v zahraničí.

11) § 24 odst. 6 zákona č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

12) Sdělení Ministerstva financí a České národní banky o postupu při zavádění hotovostního eura od 1.1.2002, kterým se nahrazuje sdělení Ministerstva financí č.j. 282/100 329/1998 a České národní banky č.j. 2000/1 605/610 z 8. listopadu 2000 o postupu při zavedení jednotné evropské měny od 1.1.1999 a o postupu při zavedení jednotné evropské měny v Řecku.

13) § 60 odst. 4 vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví.

(3) Při zařazování údajů o pohledávkách a závazcích banky vůči měnovým finančním institucím,

- a) které jsou rezidenty členských států Evropské unie vyjma České republiky, používají banky pro jejich identifikaci a klasifikaci Seznam měnových finančních institucí a institucí podléhajících minimálním rezervám vydaný a aktualizovaný Evropskou centrální bankou, který je dostupný na internetových stránkách Evropské centrální banky,
- b) které jsou rezidenty České republiky, používají banky pro jejich identifikaci a klasifikaci Seznam měnových finančních institucí v České republice vydaný a aktualizovaný Českou národní bankou, který je dostupný na internetových stránkách České národní banky.

(4) Dnem sestavení výkazu, který je v popisech datových souborů označen jako "Stav ke dni", se rozumí:

- a) u výkazů s údaji pouze za skutečnost poslední kalendářní den sledovaného období,
- b) u výkazů řady P a výkazu E(ČNB)9-01 dny stanovené v popisu datového souboru v úvodní slovní charakteristice daného souboru,
- c) u výkazů řady BD při předkládání na vyžádání den stanovený sekci bankovní regulace a dohledu České národní banky.

§ 6

Pro identifikaci údajů prostřednictvím nástrojů metainformačního systému v komentářích, které banky uvádějí k údajům ve zprávách s předávacími datovými soubory, zaslaných České národní bance podle zvláštního předpisu¹⁴⁾ použijí banky způsob zápisu identifikátoru vycházející ze způsobu zápisu jednovýkazových kontrol v sémantickém tvaru podle části 2 přílohy tohoto opatření. Identifikátory údajů, k nimž se vztahují příslušné komentáře, se zapisují ve tvaru „Kód informačního prvku (kód parametru 1.konkretizace hodnoty parametru, ... kód parametru n.konkretizace hodnoty parametru)“. V závorce se uvádějí pouze dimenzionální parametry příslušné datové oblasti vymezující její strukturu. Pro konkretizaci parametru lze podle potřeby využít položku nebo doménu číselníku nebo hodnotu použitou pro konkretizaci datového typu.

§ 7

Právnícké osoby, kterým zanikla bankovní licence, a pobočky zahraničních bank po zániku bankovní licence udělené pro ně příslušným zahraničním bankám, které předkládají výkazy České národní bance podle zvláštního předpisu¹⁵⁾, sestavují tyto výkazy podle metodiky a ostatních metodických podmínek pro sestavování a předkládání výkazů stanovených tímto opatřením.

14) § 3 odst. 4 a odst. 6 až 9 opatření České národní banky č. 7 ze dne 9. prosince 2004.

15) § 6 odst. 2 a 3 opatření České národní banky č. 7 ze dne 9. prosince 2004.

§ 8

Zrušuje se opatření České národní banky č. 4 ze dne 22. prosince 2003, kterým se stanoví metodika k sestavování výkazů předkládaných České národní bance bankami a pobočkami zahraničních bank,

§ 9

Toto opatření nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Guvernér

doc. Ing. Tůma, CSc. v. r.

Příloha: Část 1 až 10

Sekce měnová a statistiky
odpovědný zaměstnanec:
Ing. Karnet, CSc., tel. 224 414 446

Příloha
k opatření České národní banky
č. 8 ze dne 15. prosince 2004,

kterým se stanoví metodika k sestavování výkazů
předkládaných České národní bance
bankami a pobočkami zahraničních bank

OBSAH PŘÍLOHY

- Část 1: **Vymezení použitých nástrojů metainformačního systému**
- Část 2: **Datové soubory (s jednovýkazovými kontrolami)**
- Část 3: **Mezivýkazové kontroly**
- Část 4: **Informační prvky**
- Část 5: **Parametry**
- Část 6: **Číselníky s příslušnými doménami**
- Část 7: **Datové typy a domény k datovým typům**
- Část 8: **Způsob provádění kontrol časových řad**
- Část 9: **Kódy účtových tříd, účtových skupin a syntetických účtů**
- Část 10: **Klasifikace a vymezení typů operací uvnitř skupiny smíšené holdingové společnosti**

Příloha
k opatření České národní banky č. 8 ze dne 15. prosince 2004

Část 1:

Vymezení použitých nástrojů metainformačního systému

Pro metodický popis výkazů a k nim přiřazených datových souborů se v této příloze používají jako nástroje formalizovaného popisu objekty metainformačního systému Bankovního informačního systému. Každý objekt metainformačního systému je určen svým kódem a názvem a podrobněji specifikován slovním popisem a dalšími znaky, jako např. vztahem k jiným objektům, vazbou na účetnictví, typem a délkou hodnoty.

A. Objekty metainformačního systému

- 1) Informační prvek, který představuje informační jednotku zpracovávanou informačním systémem. V metodickém popisu datových souborů informační prvek definuje určitý ekonomický pojem používaný v bankovníctví a popisuje jemu přiřazený ukazatel. Každému informačnímu prvku je přiřazena určitá sada parametrů pro podrobnější specifikaci vlastností údajů, které jsou odvozeny od daného informačního prvku. Popis údajů obsažených v datovém souboru je proveden stanovením konkrétních hodnot parametrů pro informační prvky přiřazené k datovému souboru. V případě, že přímo u informačního prvku jsou konkretizovány konstantními hodnotami některé parametry z dané sady parametrů, vznikne sekundární informační prvek, odvozený od původního primárního informačního prvku. Sekundární informační prvky jsou označeny složenými kódy odvozenými od příslušných primárních informačních prvků. Popis informačních prvků v závislosti na povaze popisovaného ukazatele obsahuje obvykle vymezení jeho vazby na účetnictví.
- 2) Parametr, který charakterizuje určitou vlastnost (atribut) informačního prvku nebo datového souboru. Hodnoty vlastností charakterizovaných prostřednictvím parametrů jsou stanoveny číselníky nebo datovými typy, které jsou přiřazeny k jednotlivým parametrům. Konkretizace hodnot parametrů u informačních prvků je provedena pomocí položek a domén číselníků nebo domén nad datovými typy, které jsou spojeny s předřazenými operátory určujícími charakter konkretizace podle bodu 5 této části přílohy.
- 3) Číselník, který představuje účelově definovaný seznam objektů stejného typu - položek číselníku. Číselník vymezuje platný obor přípustných hodnot, jichž může parametr přiřazený k číselníku nabývat. Číselník může mít hierarchickou strukturu, která je popsána pomocí součtových položek (nadřazená úroveň) a elementárních položek (podřazená úroveň) obsažených v doménách odpovídajících součtovým položkám. Součtové položky číselníků jsou označeny kódem začínajícím znaky „S_“. Při statické konkretizaci parametru položkou číselníku je před kód položky předřazen operátor „Položka“ (alternativně označovaný znakem „=“).
- 4) Datový typ, který představuje množinu hodnot využívaných pro určení oboru přípustných hodnot parametrů v případech, kdy k parametru nelze přiřadit číselník nebo k němu není přiřazen číselník uvedený v této příloze. Ve spojení s informačním prvkem nebo parametrem stanoví typ, formát a délku hodnot údajů v datovém souboru a případně i jejich měrnou jednotku; v některých případech (pro identifikační číslo organizace a pro rodné číslo) stanoví i logickou kontrolu struktury hodnot.

- 5) Doména, která je účelově vytvořeným seskupením (zpravidla podmnožinou) objektů číselníku nebo datového typu. Představuje soubor hodnot, které parametr v dané konkretizaci nabývá nebo může nabýt podle použitého operátoru předřazeného doméně. Doména k číselníku je obecně definována ve formě výčtu vybraných elementárních nebo součtových položek podle bodu 3; položky domény přitom mohou mít hierarchické uspořádání. Doména k datovému typu je definována jako interval nad zvolenou množinou hodnot datového typu.

Jako operátory domén nad číselníky jsou používány:

- a) operátor „Výčet“ (alternativně označovaný znakem „V“ nebo „v“), označující použití všech prvků domény při statické konkretizaci parametru doménou číselníku,
- b) operátor „Několik“ (alternativně označovaný znakem „M“ nebo „m“), označující použití jednoho nebo více prvků domény při dynamické konkretizaci parametru doménou číselníku,
- c) operátor „Existuje“ (alternativně označovaný znakem „E“ nebo „e“), označující použití právě jednoho prvku domény při konkretizaci parametrů doménou číselníku – pouze pro účel stanovení vykazovací povinnosti u datového souboru nebo informačního prvku.

Jako operátory domén nad datovými typy jsou používány:

- a) operátor „Existuje“ (alternativně označovaný znakem „E“), označující použití právě jednoho prvku domény při statické konkretizaci parametru doménou datového typu – pouze pro účel stanovení vykazovací povinnosti u datového souboru,
- b) operátor „Suma / Agregace“ (alternativně označovaný znakem „s“), označující použití součtu hodnot domény při statické konkretizaci parametru doménou datového typu,
- c) operátor „Několik“ (alternativně označovaný znakem „M“ nebo „m“), označující použití jednoho nebo více prvků domény při dynamické konkretizaci parametru doménou datového typu.

- 6) Datová oblast, která představuje konzistentně popsanou množinu údajů odvozených od informačních prvků, jež ze zvoleného hlediska sledování spolu věcně souvisejí a umožňují získat požadované informace. Informační prvky mohou být v datové oblasti hierarchicky uspořádány. Datová oblast je základním objektem pro metodický popis údajů a stanovení struktury datového souboru. Struktura datové oblasti bývá kromě přiřazených informačních prvků tvořena sadou dimenzionálních parametrů, které mohou nabýt nejméně dvou hodnot, tj. konkretizovaných pomocí domén nad číselníky nebo datovými typy s platností pro datovou oblast jako celek.

- 7) Datový soubor, který představuje konkrétní seskupení datových oblastí, zpravidla se silnějšími věcnými a formálními vazbami, které je metodicky popisováno a informačním systémem v určitých fázích zpracováváno jako celek. Datové soubory jsou obvykle členěny do několika částí, které seskupují věcně související datové oblasti přiřazené datovému souboru do logických celků. Pro automatizované zpracování výkazu je datový soubor členěn do matic odpovídajících datovým oblastem.

Grafické znázornění struktury v metodickém popisu datového souboru uvedeném v této příloze obsahuje specifikaci:

- a) údajů vykazovaných bankou, pro které jsou políčka v grafickém znázornění struktury bez doplňkového vnitřního popisu,
  - b) údajů sdílených v rámci daného výkazu nebo několika výkazy, které jsou v grafickém znázornění struktury označeny odkazem na příslušné datové oblasti,
  - c) údajů dopočítávaných Českou národní bankou v rámci zobrazené struktury datového souboru při přijetí výkazu, které jsou v grafickém znázornění struktury označeny slovem „Dopočet“,
  - d) údajů nesledovaných Českou národní bankou v daném výkazu (tj. údajů bez věcné náplně, nepřipustných, nevykazovatelných vykazujícím subjektem nebo nepožadovaných), které jsou v grafickém znázornění struktury označeny křížkem.
- 8) Kontrola, která představuje požadovaný matematický nebo logický vztah nebo soubor vztahů mezi údaji v datových souborech a příslušných výkazech. Kontroly jsou stanoveny a při přejímání datových souborů nebo výkazů uplatňovány jako:
- a) jednovýkazové kontroly, určené pro kontrolu vzájemných vazeb údajů v rámci jednoho výkazu, resp. odpovídajícího datového souboru, nebo pro kontrolu nevykázání hodnot údajů s nepovolenou kombinací parametrů, s výlučnou příslušností kontrol k tomuto datovému souboru (a tvořící proto neoddělitelnou část jeho celkového popisu),
  - b) mezivýkazové kontroly, určené pro kontrolu mezivýkazových vazeb údajů skupiny vzájemně provázaných výkazů, resp. odpovídajících datových souborů. Každá mezivýkazová kontrola je formálně přiřazena ke zvolenému datovému souboru z této skupiny s platností pro všechny datové soubory provázané danou mezivýkazovou kontrolou; případná chyba objevená kontrolou může být způsobena chybnou hodnotou resp. chybnými hodnotami v kterémkoliv datovém souboru skupiny. Do mezivýkazových kontrol jsou zařazeny i kontroly sledující vztahy mezi údaji jednoho výkazu sestaveného k různým termínům.

V metodice a při provádění jednovýkazových a mezivýkazových kontrol jsou využívány následující druhy kontrol:

1. chyba (označená „err“), při jejímž nesplnění jsou vykázané údaje jednoznačně považovány za nesprávné a jejich převzetí je Českou národní bankou odmítnuto,
2. podezření na chybu (označená „expl“), při jejímž nesplnění existují určité nesrovnalosti ve vykázaných údajích a banka je požádána o potvrzení správnosti nebo opravu dat,
3. upozornění (označená „warn“), při jejímž nesplnění existují určité pochybnosti o správnosti nebo přesnosti vykázaných údajů, ale dodané údaje jsou formálně považovány za správné s možností dodatečného ověření podle § 3 odst. 2 tohoto opatření,
4. informativní (označená „inf“), se zvláštním režimem provádění podle § 3 odst. 2 tohoto opatření.

Jednotlivé kroky kontrol druhů 1, 2 a 3 jsou v tomto opatření uvedeny ve dvou věcně si odpovídajících zápisech, a to:

1. sémantický tvar kroků kontroly, jako syntakticky přesně definovaný kontrolní výraz vyjádřený sémantickým zápisem s využitím příslušných objektů metainformačního systému a s uvedením přípustné odchylky pro účely automatizované přípravy a kontroly dat příslušných předávacích datových souborů,
2. uživatelský tvar kroků kontroly, jako kontrolní výraz navazující na příslušné řádky nebo sloupce grafického znázornění struktury podle části 2 přílohy a § 2 odst. 3 tohoto opatření.

Informativní kontroly jsou zapsány formou volného nebo částečně formalizovaného textového popisu matematicky správného nebo logicky odpovídajícího vztahu vykazovaných údajů; zápisy těchto kontrol nejsou systémově navázány na jiné objekty metainformačního systému.

- c) kontroly časových řad, určené pro kontrolu časových vazeb údajů, tj. souladu vykázaných hodnot vybraných údajů s předchozími hodnotami v časových řadách příslušných údajů. Jedná se o kontroly typu podezření na chybu („expl“). Algoritmus těchto kontrol je společný pro všechny případy podle části 8 této přílohy a není pro kontrolované údaje opakovaně definován specifickým zápisem u jednotlivých datových souborů.

B. Zápis vazby na účetnictví v informačních prvcích

Zápis vazby informačního prvku na účetnictví (dále jen „vazba“) je tvořen výčtem přiřazených syntetických účtů a/nebo účtových skupin a/nebo účtových tříd¹⁾ (obecně „prvek účtové osnovy“) příslušejících k jedné nebo více účtovým osnovám a zpřesňujících atributů u jednotlivých prvků účtové osnovy. Zápis vazby u informačních prvků v části 4 přílohy je proveden zkrácenou formou a je tvořen následujícími složkami:

- 1) Výčet prvků účtové osnovy, které jsou přiřazeny k danému informačnímu prvku v souladu se slovní charakteristikou, provedený pomocí kódů prvků účtové osnovy stanovených v části 9 přílohy. V závislosti na parametrech konkretizujících údaj popsaný informačním prvkem se jedná o vazbu přímou, kdy příslušné prvky účtové osnovy jsou přímým datovým zdrojem pro hodnotu údaje, nebo nepřímou, kdy pro získání hodnoty údaje jsou potřebné ještě další zdroje dat nebo následné úpravy. V informačních prvcích pro výkazy s datovými soubory řady KISIFE je uvedena pouze vazba na účetnictví pro banky, které jsou členy regulovaného konsolidačního celku; vazby na účetnictví pro ostatní členy regulovaného konsolidačního celku stanoví vykazující banka nebo ovládající osoba podle obsahového vymezení jednotlivých informačních prvků.

Vazba s použitými syntetickými účty je závazná v plném rozsahu pouze pro banky využívající syntetické účty podle části 9 přílohy. Pro ostatní banky je závazná v

1) § 4 odst. 2 a část 9 přílohy.

rozsahu odpovídajících účtových skupin a účtových tříd; vazba na syntetické účty má v tomto případě pouze informativní charakter sloužící pro zpřesnění obsahového vymezení informačních prvků.

- 2) Typ vazby prvku účtové osnovy, definovaný pro jednotlivé prvky účtové osnovy uvedené ve výčtu podle bodu 1, který stanoví:
- požadavek na zůstatek nebo obrat účtů,
  - požadovaný charakter zůstatku nebo obratu účtů (debetní, kreditní, výsledný),
  - způsob zahrnutí zůstatků nebo obratů účtu do hodnot údajů popsanych příslušným informačním prvkem (nekompenzovaně, kompenzovaně).

Pro typ vazby prvku účtové osnovy jsou definovány následující hodnoty:

Zkrácený zápis	Hodnota	Význam
DZ	Debetní zůstatek	Zůstatek na debetní straně účtu (event. příslušný zůstatek v souhrnu za účtovou skupinu / třídu). U aktivně-pasivních a obdobně použitých účtů (včetně běžných) jde o nekompenzovaný zůstatek.
KZ	Kreditní zůstatek	Zůstatek na kreditní straně účtu (event. příslušný zůstatek v souhrnu za účtovou skupinu / třídu). U aktivně-pasivních a obdobně použitých účtů (včetně běžných) jde o nekompenzovaný zůstatek.
VZ	Výsledný zůstatek	Výsledný (kompenzovaný) debetní nebo kreditní zůstatek účtu se znaménkem odpovídajícím charakteru zůstatku a sledované veličiny, resp. jejímu umístění ve výkaze. To znamená, že buď (výsledný debetní zůstatek < 0 a výsledný kreditní zůstatek > 0) nebo (výsledný debetní zůstatek > 0 a výsledný kreditní zůstatek < 0) podle postavení informačního prvku ve výkaze.
VDZ	Výsledný debetní zůstatek	Výsledný (kompenzovaný) debetní zůstatek účtu, tj. jestliže debetní zůstatek > kreditní zůstatek. Užívá se i pro aktivní účty používané jako aktivně-pasivní, které nemohou mít výsledný kreditní zůstatek.
VKZ	Výsledný kreditní zůstatek	Výsledný (kompenzovaný) kreditní zůstatek účtu, tj. jestliže kreditní zůstatek > debetní zůstatek. Užívá se i pro pasivní účty používané jako aktivně-pasivní, které nemohou mít výsledný debetní zůstatek.
DO	Debetní obrat	Nekompenzovaný souhrn obrátů účtu na jeho debetní straně (event. souhrn příslušných obrátů za účtovou skupinu / třídu).
KO	Kreditní obrat	Nekompenzovaný souhrn obrátů účtu na jeho kreditní straně (event. souhrn příslušných obrátů za účtovou skupinu / třídu).
VO	Výsledný obrat	Výsledný (kompenzovaný) debetní nebo kreditní obrat účtu se znaménkem odpovídajícím charakteru zůstatku a sledované veličiny, resp. jejímu umístění ve výkaze (analogicky k výslednému zůstatku).

Zkrácený zápis	Hodnota	Význam
VDO	Výsledný debetní obrat	Výsledný (kompenzovaný) debetní obrat účtu, tj. pro debetní obrat > kreditní obrat.
VKO	Výsledný kreditní obrat	Výsledný (kompenzovaný) kreditní obrat účtu, tj. pro kreditní obrat > debetní obrat.
KDO	Kreditní nebo debetní obrat	Debetní nebo kreditní obrat brutto - nekompenzovaný (popř. výsledný) podle charakteru dané veličiny nebo upřesnění v metodickém popisu výkazu.

- 3) Rozsah syntetického účtu v prvku účtové osnovy, který stanoví, zda-li je do vazby zahrnován zůstatek nebo obrat celého syntetického účtu (resp. jednotlivých syntetických účtů dané účtové skupiny nebo účtové třídy), nebo jeho část, která je obvykle představovaná analytickým účtem nebo souhrnem vybraných analytických účtů. Ve zkráceném zápisu vazby se uvádí pouze informace o omezení vazby na analytické účty.

Stanovený rozsah syntetického účtu je definován následujícími hodnotami:

Zkrácený zápis	Hodnota	Význam
Neuvádí se	Celý syntetický účet	Zůstatek nebo obrat celého syntetického účtu nebo celých účtů příslušné účtové skupiny / třídy.
a	Analytický účet	Zůstatek nebo obrat odpovídajícího analytického účtu nebo vybraných analytických účtů k uvedenému syntetickému účtu (resp. k účtům příslušné účtové skupiny / třídy), popř. část zůstatku nebo obratu syntetického účtu (resp. příslušných syntetických účtů) odpovídající slovní charakteristice informačního prvku.

- 4) Omezení syntetických účtů zahrnutých v prvku účtové osnovy, který v případě potřeby stanoví volitelnou nebo závaznou redukci (resp. výběr) syntetických účtů z účtové skupiny nebo třídy uvedené ve vazbě, popř. volitelné použití jednotlivě uvedených účtů.

Pro jednotlivé typy omezení zahrnutých syntetických účtů jsou definovány následující hodnoty:

Zkrácený zápis	Hodnota	Význam
v	Výběrově	Volná vazba na účty příslušné účtové skupiny / třídy popř. i na jednotlivě uvedené syntetické účty, kde si vykazující subjekt může zvolit pouze některé syntetické účty s ohledem na vlastní postupy účtování (a to i při používání doporučených syntetických účtů podle směrné účtové osnovy).
b	Bez	Vyloučení syntetického účtu nebo účtové skupiny ze stanoveného hierarchicky nadřazeného prvku účtové osnovy, s případnou možností uvedení stejného syntetického účtu nebo účtové skupiny v zápisu vazby s jinými hodnotami některých složek zápisu.

- 5) Operátor zapojení prvku účtové osnovy do vazby, který stanoví, vstupuje-li odpovídající hodnota zůstatku nebo obratu účtů příslušného prvku účtové osnovy do údajů, které jsou popsány daným informačním prvkem, jako kladná nebo záporná. Ve zkráceném zápisu vazby se uvádí pouze informace o přiřazení operátoru minus k prvku účtové osnovy.

Hodnoty operátorů zapojení prvku účtové osnovy do vazby jsou následující:

Zkrácený zápis	Hodnota	Význam
Neuvádí se	Plus	Hodnota zůstatku nebo obratu prvku účtové osnovy je uvažována jako kladná (a sčítá se s hodnotami zůstatků nebo obrátů ostatních prvků účtové osnovy obsažených ve vazbě).
–	Minus	Hodnota zůstatku nebo obratu prvku účtové osnovy je uvažována jako záporná (a odečítá se od hodnot zůstatků nebo obrátů ostatních prvků účtové osnovy obsažených ve vazbě).

Výše uvedené složky jsou v zápisu vazby zastoupeny v následujícím pořadí:

1. operátor zapojení prvku účtové osnovy do vazby (uváděna jen hodnota Minus),
2. číselný kód prvku účtové osnovy,
3. typ vazby prvku účtové osnovy,
4. rozsah prvku účtové osnovy, složený ze dvou složek uváděných v pořadí
  - a) rozsah syntetického účtu v prvku účtové osnovy (uváděna jen hodnota Analytický účet),
  - b) omezení syntetických účtů zahrnutých v prvku účtové osnovy (uváděné jen v případě potřeby).

Příloha
k opatření České národní banky č. 8 ze dne 15. prosince 2004

Část 2:

Datové soubory
(s jednovýkazovými kontrolami)

Příloha
k opatření České národní banky č. 8 ze dne 15. prosince 2004

Část 3:

Mezivýkazové kontroly

Příloha
k opatření České národní banky č. 8 ze dne 15. prosince 2004

Část 4:

Informační prvky

Příloha
k opatření České národní banky č. 8 ze dne 15. prosince 2004

Část 5:

Parametry

Příloha
k opatření České národní banky č. 8 ze dne 15. prosince 2004

Část 6:

Číselníky s příslušnými doménami

Příloha
k opatření České národní banky č. 8 ze dne 15. prosince 2004

Část 7:

Datové typy a domény k datovým typům

Příloha
k opatření České národní banky č. 8 ze dne 15. prosince 2004

Část 8:

Způsob provádění kontrol časových řad

- 1) Kontroly hodnot údajů vůči předchozím hodnotám stejných údajů v časové řadě se provádí pro věcně nejvýznamnější údaje daného výkazu, zpravidla pro údaje charakteru součtu či jiné agregace jiných detailních údajů ve stejném výkazu.
- 2) Metoda provádění kontrol je založena na porovnávání vykázaných hodnot s odhady těchto hodnot stanovených metodou lineární regrese za předpokladu dodržení předchozího lineárního trendu. Šířka tolerančního intervalu, jež je stanovována s využitím metod matematické statistiky, respektuje úroveň variability předchozích hodnot a stanovenou hladinu významnosti.
- 3) Z předchozí časové řady se bere v úvahu pouze posledních $N = 3$ až 5 hodnot. Na počátku časové řady, jsou-li k dispozici pouze 0, 1 nebo 2 hodnoty, se kontrola vůči časové řadě vynechává. Pokud je to možné, pracuje se s časovou řadou bez ohledu na začátky a konce jednotlivých verzí metodiky.
- 4) Kontrola vůči předchozím údajům časové řady je prováděna podle následujícího algoritmu:

a) Označme

- N počet posledních hodnot časové řady vzatých v úvahu,
 x_i nezávisle proměnná – časový údaj, odpovídá datům, ke kterým byly předchozí výkazy sestaveny,
 y_i údaj časové řady odpovídající časovému bodu x_i ,
 x_n časový údaj odpovídající datumu, ke kterému byl kontrolovaný výkaz sestaven,
 y_n kontrolovaná hodnota ve výkazu, odpovídá nezávisle proměnné x_n .

- b) Funkční body (x_i, y_i) , $i=1,2,\dots,N$ jsou využity pro určení (metodou nejmenších čtverců) koeficientů b_1 a b_0 lineární funkce aproximující předchozí vývoj

$$y = b_0 + b_1 \cdot x \quad (1)$$

$$b_1 = \frac{N \sum x_i y_i - \sum x_i \sum y_i}{N \sum x_i^2 - (\sum x_i)^2} \quad (2)$$

$$b_0 = \frac{\sum y_i}{N} - b_1 \frac{\sum x_i}{N} \quad (3)$$

c) Lineární funkce určená vztahy (1) až (3) je použita pro odhad Y hodnoty v čase x_n

$$Y = b_0 + b_1 \cdot x_n \quad (4)$$

d) Jsou vypočteny diference mezi skutečnými hodnotami y_i a funkčními hodnotami lineární funkce (1) pro hodnoty x_i

$$\Delta y_i = y_i - b_0 - b_1 \cdot x_i, \quad i = 1, \dots, N \quad (5)$$

e) Je proveden odhad výběrového rozptylu hodnot y_i od funkčních hodnot lineární funkce (1)

$$s^2 = \frac{1}{N-2} \sum (\Delta y_i)^2 \quad (6)$$

f) Odhad směrodatné odchylky hodnot údajů vůči hodnotám aproximovaných lineární funkcí podle (1) je pak

$$s = \sqrt{s^2} \quad (7)$$

g) Platí-li pro rozptyl vypočtený dle (6) $s^2 \leq \varepsilon \cdot V^2 \cdot Y_{\max}^2$, kde ε je malá kladná konstanta, V je normativně stanovená konstanta charakteru variačního koeficientu a $Y_{\max} = \max_i(|b_0 + b_1 \cdot x_i|)$ pro $i=1, \dots, N$, pak se namísto hodnoty směrodatné odchylky podle (7) použije náhradní hodnota dle následujícího výrazu

$$s = V \cdot Y_{\max} \quad (8)$$

h) Dále se určí hodnota výrazů

$$\bar{x} = \frac{1}{N} \sum x_i, \quad i = 1, \dots, N \quad (9)$$

$$K = \sqrt{1 + \frac{1}{N} + \frac{(x_n - \bar{x})^2}{\sum (x_i - \bar{x})^2}} \quad (10)$$

i) Meze intervalu spolehlivosti $\langle L ; P \rangle$ se pak vypočítají podle vztahů

$$L = Y - t_\alpha(N-2) \cdot K \cdot s \quad (11)$$

$$P = Y + t_\alpha(N-2) \cdot K \cdot s, \quad (12)$$

kde $t_\alpha(v)$ je kvantil Studentova rozdělení pro hladinu významnosti α a počet stupňů volnosti v .

- j) Jsou-li pro $i = 1, \dots, N$ všechny hodnoty $y_i = 0$, potom se kontrola hodnoty daného údaje neprovádí.
- k) Používané hodnoty konstant jsou $\varepsilon=0,005$ a $V=0,045$. Používaná hodnota hladiny významnosti α je menší než nebo rovna $0,05$.
- l) Neleží-li hodnota údaje v tolerančním intervalu $\langle L ; P \rangle$, je tato hodnota s vysokou pravděpodobností (závislou na použité hladině významnosti) buď chybná nebo je v pořádku, ale došlo ke změně předchozího trendu. V opačném případě není důvod proč by hodnota neměla být z tohoto hlediska považována za správnou.

Příloha
k opatření České národní banky č. 8 ze dne 15. prosince 2004

Část 9:

**Kódy účtových tříd, účtových skupin
a syntetických účtů**

Příloha

k opatření České národní banky č. 8 ze dne 15. prosince 2004

Část 10:

**Klasifikace a vymezení typu operací uvnitř skupiny smíšené
holdingové společnosti**

Při sestavování Hlášení o operacích uvnitř skupiny smíšené holdingové společnosti BD(ČNB)14-04 třídí banky vykazované operace podle stanovených typů operací. Typ operace zde vyjadřuje charakter obchodu, služby nebo jiného ujednání sjednaného mezi bankou a partnerem účastnícím se dané operace. K zařazení vykazované operace do příslušného typu použijí banky následující klasifikaci:

- Typ 1 – operace, jejichž výsledkem je kapitálové propojení osob ve skupině smíšené holdingové společnosti, zejména peněžité nebo nepeněžité vklady banky do základního kapitálu, rezervních či kapitálových fondů, podřízené pohledávky banky,
- Typ 2 – operace uskutečněné v důsledku kapitálového propojení osob ve skupině smíšené holdingové společnosti, zejména převod zisku nebo jeho části, převod z rozdělení jiných vlastních zdrojů,
- Typ 3 – obchody s finančními nástroji, zejména obchody s cennými papíry, obchody s deriváty, úvěry, vklady,
- Typ 4 – podrozvahové operace, zejména úvěrové přísliby, pojištění a zajištění, záruky, ručení,
- Typ 5 – služby, zejména služby v oblasti řízení rizik, řízení likvidity, vypořádání obchodů, správy aktiv, obhospodařování aktiv, poradenství,
- Typ 6 – porušení smluvní nebo zákonné povinnosti vůči partnerovi,
- Typ 7 – plnění vůči partnerovi, které je plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právní úkonu nebo plněním z právního důvodu, který odpadl nebo plnění povinnosti, kterou měla po právu plnit jiná osoba ve skupině smíšené finanční holdingové společnosti,
- Typ 8 – ostatní operace neuvedené pod typem 1 až 7.